

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yleisistä teistä annetun lain 96 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi yleisistä teistä annetun lain 96 §:n säännöksiä, jotka koskevat tielaitoksen ylläpitämien paikallisten kunnossapito- ja tekemiskustannuksista kunnille määrättävien korvausten alentamista, niistä vapauttamista ja korvauksille myönnettävää maksuajan pidennystä. Tarkoituksena on

kokonaan luopua kuntien maksettaviksi määrättävien paikallistiekorvausten alentamisesta tai niistä vapauttamisesta. Maksuajan pidentymisen myöntäjäksi ehdotetaan liikenneministeriön sijasta tielaitoksen keskushallintoa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1994 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Voimassa olevan yleisistä teistä annetun lain 96 §:n 1 momentin mukaan liikenneministeriö muun muassa voi, milloin se harkitsee siihen olevan erityistä syytä, hakemuksesta alentaa kunnan saman lain 10 luvun säännösten mukaan suorittavan korvauksen määrää tai vapauttaa kunnan korvausta suorittamasta. Kysymys on lain 84—87 §:ssä tarkoitetuista korvauksista, joita kunnat määrätään maksamaan valtiolle tielaitokselle paikallisten kunnossapidosta ja tekemisestä kunnan alueella aiheutuneista kustannuksista.

Yleisistä teistä annetun lain 96 §:n 2 momentin mukaan liikenneministeriö voi myöntää näille korvauksille myös maksuajan pidennystä.

Vallitsevan taloudellisen tilanteen vuoksi on suunniteltu ja päätetty useista toimenpiteistä valtion menojen karsimiseksi. Yhtenä tällaisena toimenpiteenä on päätetty luopua mahdollisuudesta alentaa kunnille määrättyjä paikallistiekorvauksia tai vapauttaa kunta korvauksesta kokonaan. Esityksessä ehdotetaan yleisistä teis-

tä annetun lain 96 §:n 1 momenttia muutettavaksi tämän mukaisesti. Siltä osin kuin momentissa säädetään sen korvauksen määrän korottamisesta, joka kunnalla on oikeus saada valtiolta siinä tapauksessa, että kunta on määrätty paikallistien pitäjäksi tai huolehtii paikallistien pidosta toisen kunnan alueella, momenttia ei ehdoteta muutettavaksi muuten paitsi siten, että liikenneministeriön sijasta korvauksen korottamisesta päättäisi tielaitoksen keskushallinto.

Samalla ehdotetaan yleisistä teistä annetun lain 96 §:n 2 momenttia muutettavaksi niin, että kunnille niiden paikallistiekorvausten maksamiseen momentin mukaisesti myönnettävästä maksuajan pidennyksestä päättäisi liikenneministeriön sijasta tielaitoksen keskushallinto.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Vuoden 1992 valtion tulo- ja menoarviossa on momentilla 31.25.31. osoitettu 3 500 000 markkaa valtionapua varten kunnille paikallisten aiheuttamista menoista. Kun ehdotettu

laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1994 alusta, niin valtion menot siitä lukien pienevät vastaavalla määrällä. Kun valtionapu paikallistiekustannuksiin poistuu, aiheutuu tästä niille kunnille, joiden alueella olevilla paikallisteilla on lauttoja eli losseja, taloudellisia vaikutuksia, jotka vähävaraisten kuntien osalta voivat olla huomattavia. Lauttojen liikennöintikustannukset ovat muuhun tienpitoon verrattuna varsin suuret. Niiden osuus paikallistiekustannuksista, joihin kunta joutuu osallistumaan, on 30—90 %. Tämä tietysti nostaa vastaavasti kunnalle tulevan maksun määrää. Tarkoituksena on joko yleisistä teistä annettua lakia muuttamalla tai liikenneministeriön päätöksellä huolehtia siitä, että niiden kuntien, joiden alueella on paikallistielosseja, taloudelli-

nen tilanne ei tämän lakiehdotuksen johdosta huononnu.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994. Kun kuntien valtiolle maksettavat paikallistiekorvaukset määrätään vuosittain jälkikäteen, ei kunnille vuonna 1994 tielaitokselta tulevista vuoden 1993 paikallistiekustannuksista koskevista laskuista enää myönnettäisi alennuksia tai vapautettaisi kuntia niistä kokonaan.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

yleisistä teistä annetun lain 96 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yleisistä teistä 21 päivänä toukokuuta 1954 annetun lain (243/54) 96 §, sellaisena kuin se on muutettuna 22 päivänä tammikuuta 1971 ja 15 päivänä huhtikuuta 1988 annetuilla laeilla (44/71 ja 334/88), seuraavasti:

96 §

Tielaitoksen keskushallinto voi erityisestä syystä korottaa sen korvauksen määrää, joka kunnalla tämän luvun säännösten mukaan on oikeus saada valtiolta.

Milloin tämän luvun säännösten mukaan kunnalle määrätyn korvauksen maksaminen

määräajassa käy kunnalle taloudellisista syistä vaikeaksi, voi tielaitoksen keskushallinto myöntää maksuajan pidennystä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Liikenneministeri Ole Norrback

Laki

yleisistä teistä annetun lain 96 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yleisistä teistä 21 päivänä toukokuuta 1954 annetun lain (243/54) 96 §, sellaisena kuin se on muutettuna 22 päivänä tammikuuta 1971 ja 15 päivänä huhtikuuta 1988 annetuilla laeilla (44/71 ja 334/88), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

96 §

Liikenneministeriö voi, *milloin se harkitsee siihen olevan erityistä syytä, hakemuksesta alentaa kunnan tämän luvun säännösten mukaan suoritettavan korvauksen määrää tai vapauttaa kunnan korvausta suorittamasta sekä myös korottaa sen korvauksen määrää, joka kunnalla tämän luvun säännösten mukaan on oikeus saada valtiolta.*

Milloin korvauksen suorittaminen määräjassa käy kunnalle vaikeaksi, voi liikenneministeriö myöntää maksuajan pidennystä.

Ehdotus

96 §

Tielaitoksen keskushallinto voi erityisestä syystä korottaa sen korvauksen määrää, joka kunnalla tämän luvun säännösten mukaan on oikeus saada valtiolta.

Milloin *tämän luvun säännösten mukaan kunnalle määrätyn korvauksen maksaminen määräjassa käy kunnalle taloudellisista syistä vaikeaksi, voi tielaitoksen keskushallinto myöntää maksuajan pidennystä.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.
